

Aan : Colleges van B&W en gemeenteraden
Van : Algemeen Bestuur Regio Rivierenland
Onderwerp : Verlengen Mobiliteitsfonds

Een vooraankondiging aan de colleges en gemeenteraden om in hun begroting rekening te houden met het verlengen van het Mobiliteitsfonds vanaf 2023.

Informereren over:

1. De samenwerking op mobiliteit en het Mobiliteitsfonds verlengen
  2. Het positieve advies van het Algemeen Bestuur van 13 april 2022 omtrent het verlengen van het Mobiliteitsfonds
  3. Het proces dat vervolgt zal worden om de colleges en raden hierover te informeren
-

Aanleiding

Sinds 2018 wordt op het dossier Mobiliteit intensief samengewerkt en met succes. Dankzij de bijdrage van de gemeenten hebben wij sinds 2019 de mobiliteit en de bereikbaarheid gezamenlijk in de regio kunnen verbeteren. Dat doen wij zoals afgesproken met het vastgestelde Uitvoeringsplan Mobiliteit 2019-2022 en het Mobiliteitsfonds. Momenteel wordt samen met de gemeenten gewerkt aan de nieuwe Mobiliteitsagenda en het nieuwe Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026. Later dit jaar zal de Mobiliteitsagenda 2023-2026 naar de gemeenten verstuurd worden voor opmerkingen en aanvullingen die meegenomen zullen worden in de nadere uitwerking van het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026.

Met deze informatienota wordt alvast een vooraankondiging gedaan om in de gemeenten begrotingen rekening te houden met het verlengen van het Mobiliteitsfonds vanaf 2023. Zodat dit meegenomen kan worden in de voorjaarnota, kadernota of voorbereidingen van de begrotingen. Naast het portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit heeft het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland op 13 april positief geadviseerd op het voorstel om het Mobiliteitsfonds te verlengen.

Samenwerking op mobiliteit verlengen

Regionale samenwerking is succesvol gebleken, waardoor de bestuurlijke ambitie is uitgesproken om ook op het gebied van Mobiliteit te blijven samenwerken. De mobiliteitsopgaven voor onze regio zijn, divers, gemeente- en regiogrensoverschrijdend en vragen om een verscheidenheid aan oplossingen op het gebied van mobiliteit. We hebben regionaal onze krachten gebundeld en werken samen met andere regio's, provincies en het Rijk. Dit met één gezamenlijk doel voor ogen: goede en veilige oplossingen voor een duurzaam bereikbare, vitale regio.

De regio Rivierenland ligt centraal in Nederland en is daardoor in trek bij bedrijven en (potentiële) inwoners. Snel-, spoor- en vaarwegen verbinden de regio snel met belangrijke economische kernen zoals Utrecht, 's-Hertogenbosch, Arnhem en Nijmegen. De regio heeft verschillende gezichten. Van stedelijke tot uitgestrekte landelijke gebieden. Van logistieke bedrijvigheid tot prachtige natuur. De unieke ligging tussen de rivieren geeft de regio haar identiteit, maar het brengt ook uitdagingen met zich mee. Zeker ook op gebied van mobiliteit.

Het belang van (boven)regionaal samenwerken

Een van de voornaamste redenen om regionaal samen te werken op het dossier mobiliteit heeft alles te maken dat onze bereikbaarheid niet stopt bij de regio grens. Deze is regio-overstijgend waardoor samenwerking met andere publieke en private partners essentieel is. Dossiers waar de afgelopen jaren intensief op is samengewerkt met de provincies, aanliggende regio's en gemeenten, het Rijk, maar ook de vervoerders zijn de hoofdassen in onze regio; de A2, A15, Rijnbrug, fietsverbindingen, veerpontjes, het openbaarvervoer en de treinverbindingen. Door als één regio op te trekken met een Uitvoeringsplan en Mobiliteitsfonds kom je daadkrachtiger over en is het belang van regio Rivierenland beter voor het daglicht gekomen. Samen sta je sterk om de bereikbaarheid en de leefbaarheid in de gemeenten te verbeteren.

Al jaren wordt samen met het Rijk, provincie Brabant, provincie Gelderland en gemeente 's-Hertogenbosch gewerkt aan een lange termijn oplossing voor de A2 Deil-Vught. De bestuurlijke inzet heeft er voor gezorgd dat niet alleen de doorstroming op de A2 wordt verbeterd, maar ook de leefbaarheid in het gebied in beeld is. Samen met de betrokken gemeenten zal er een Regionale Ontwerptafel worden ontwikkeld om de vraagstukken uit het gebied in te brengen in de nadere planstudie. Hierdoor zit en blijft de regio en de

betrokken gemeenten actief aan tafel bij de verdere uitwerking van de A2. Eerder in het proces is al meegenomen om knooppunt Deil tot aan Meteren te verbeteren en zal rondom Waardenburg onderzoek worden gedaan naar het asymmetrisch verbreden van de weg. Zaken die de afgelopen jaren door samen op te trekken en met één geluid uit de regio, mogelijk zijn geworden. Een van de vele voorbeelden van intensieve samenwerking met elkaar om telkens weer Rivierenland beter op de kaart te zetten.

Een regionaal fonds als cofinanciering bij (boven)regionale vraagstukken

Een gezamenlijk gedragen regionaal Mobiliteitsfonds laat zien dat de regio niet alleen in woord, maar ook in daad met elkaar samenwerkt. Het fonds werkt ook als middel om andere financiers aan te trekken of financiële bronnen aan te spreken, waarbij cofinanciering een vereiste is. Door het verlengen van het Mobiliteitsfonds kan Regio Rivierenland met een concrete en stevige ambitie in gesprek met haar partners om een robuustere, schonere en slimmere bereikbaarheid van de regio te realiseren, nu en in de toekomst.

Met de gemeentelijke bijdrage van 1 euro per inwoner per jaar is de afgelopen jaren een bijdrage geleverd aan grote regionale projecten. Zoals bekend wordt en zal er in de toekomst voor miljoenen geïnvesteerd worden om de A2 tussen Deil en Vught te verbeteren. Ook de verkeersveiligheid op de A15 zal samen met het Rijk en de provincie Gelderland verbeterd worden en wordt momenteel met de provincie Gelderland, Utrecht en regio Foodvalley samen gewerkt aan een toekomstbestendige oplossing voor de Rijnbrug. Ook een miljoenen project wat voornamelijk door de provincies gefinancierd wordt.

Het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2019-2022 was aanleiding om een samenwerkingsagenda op te stellen met de provincie. Dit om aan de ene kant dossiers te versnellen dan wel om gezamenlijk onderzoek te doen naar het verbeteren van de bereikbaarheid van Rivierenland. De regio ontving hiervoor een subsidie van enkele tonnen om te versnellen op de dossiers die betrekking hebben op slimme en schone mobiliteit. Hierbij gaat het om alternatieven van de auto in beeld te brengen en waar mogelijk te versterken; door ontwikkelen van stationsomgevingen, deelvervoer, gedragscampagnes, fietsverbindingen en kansen om inwoners en forenzen buiten de spits te laten reizen. Dit alles om een bijdrage te leveren aan het Klimaatakkoord.

Daarnaast hebben we als regio met diverse studie kunnen meedoen, waarbij de provincie bereidt was (de meerderheid van) de kosten voor haar rekening te nemen, dan wel capaciteit te organiseren wat in de regio te kort komt. Dit was onder andere bij de studies rondom de verkenning van nieuwe fietsverbindingen langs de A2 en A15, onderzoek naar de toekomst van veerdiensten (ism VNG Gelderland), in beeld brengen van de gevolgen van Vrachtwagenheffing, opstarten van Haltetaxirreis, het opstellen van een gemeentelijke laadvisie en het digitaliseren van verkeersdata.

Besluit Algemeen Bestuur:

Op 13 april heeft het AB van Regio Rivierenland positief geadviseerd op het besluit om het Mobiliteitsfonds te verlengen. Daarnaast is positief besloten om het Mobiliteitsfonds structureel op te nemen in de algemene begroting van de Regio. Het voorstel om dit fonds jaarlijks te indexeren is niet aangenomen. Immers wordt de regionale bijdrage jaarlijks in zijn geheel geïndexeerd, waardoor een losse indexering van dit fonds niet noodzakelijk en gewenst is.

Dit houdt in dat gemeenteraden gevraagd wordt alvast financieel rekening te houden met het continueren van het Mobiliteitsfonds in hun begroting. Net als voorgaande jaren wordt een gemeentelijke bijdrage gevraagd van 1 euro per inwoner per jaar. Daarnaast zal aan de colleges en raden (los van het proces rondom de begroting 2023) een akkoord gevraagd worden om het Mobiliteitsfonds te continueren en om vanaf 2023 deze bijdrage structureel op te nemen in de regionale begroting. Na dit akkoord zal eea. in de bestuursrapportage van Regio Rivierenland worden opgenomen, dan wel via een begrotingswijziging worden aangepast.

Gegeven dit besluit veranderd er inhoudelijk niks aan het reguliere proces rondom de Mobiliteitsagenda. Deze wordt momenteel opgesteld en in zomer wordt aan u gevraagd hier uw zienswijze op te geven. Met uw zienswijze zal het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026 nader worden ingevuld en aangescherpt. Waarna uw gemeente deze eind 2022 kan gaan vaststellen.

Beoogd effect:

Komende maanden zullen we ons inspannen om het vernieuwde Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026 vast te stellen om onze gezamenlijk opgaven ook de komende jaren op te pakken. Gegeven dat het Mobiliteitsfonds zich bewezen heeft als een succesvolle formule is het voorstel om de gemeentelijke bijdrage van 1 euro per inwoner te verlengen. Waarbij er vanuit het algemeen bestuur een positief advies ligt om bij akkoord voor verlenging deze structureel op te nemen in de bijdragen naar de regio.

Proces Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026

Momenteel wordt samen met de gemeenten gewerkt aan het opzetten van het nieuwe Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026. In concept is reeds de Mobiliteitsagenda 2023-2026 uitgewerkt. Net als vier jaar geleden zullen wij een soort gelijk proces volgen om gezamenlijk tot een Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026 te komen.

Met deze informatienota wordt u geïnformeerd over het positieve advies van het Algemeen Bestuur om het Mobiliteitsfonds te verlengen in de toekomst. Deze vooraankondiging wordt nu gedaan, zodat u hiermee rekening kan houden bij de gemeentelijke voorbereidingen van de begroting.

Voorafgaand aan de zomer ontvangt u de concept Mobiliteitsagenda 2023-2026 waar u net al vier jaar geleden uw zienswijze op mag geven en aanscherpingen en opmerkingen kan inzenden. Gevraagd zal worden uw zienswijze uiterlijk begin oktober in te dienen. (Bijgevoegd treft u vast de concept Mobiliteitsagenda 2023-2026 ter kennisname.)

In het najaar horen wij graag van u of het Mobiliteitsfonds is opgenomen in uw begroting vanaf 2023. Daarnaast vernemen wij graag of u instemt met het voorstel van het Algemeen Bestuur om deze bijdrage structureel op te nemen in de regionale begroting.

In het najaar zal het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland naar aanleiding van uw inzienswijzen de definitieve Mobiliteitsagenda 2023-2026 en het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026 vaststellen. Waarna deze ter vaststelling naar de colleges zal gaan en ter kennisname naar de raden zal worden doorgeleid.

In het voorjaar van 2023 vernemen wij graag van alle gemeenten of zij het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026 hebben vastgesteld.

Communicatie

Voorafgaand aan de zomer zal aan u de Mobiliteitsagenda 2023-2026 worden voorgelegd voor een zienswijze. Waarna u aan het eind van het jaar het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2023-2026 zal ontvangen.

Financiën

Het Mobiliteitsfonds is een gemeentelijke bijdrage van 1 euro per inwoner sinds 2019.

Met deze vooraankondiging wordt gevraagd in uw begroting rekening te houden met het Mobiliteitsfonds vanaf 2023.

Bijlagen

Concept Mobiliteitsagenda 2023-2026 (*ter kennisname*)

Achtergrond

Het hebben van Mobiliteitsfonds heeft een grote meerwaarde

1. *Mobiliteit is een lokaal, regionaal en bovenregionaal vraagstuk, waardoor samenwerking essentieel is.*
Het meeste verkeer op onze wegen reist van buiten de regio naar Rivierenland of vanuit Rivierenland naar buiten de regio. Daarom zetten wij ons in voor robuuste bovenregionale wegverbindingen met specifieke aandacht voor de A2, A15 en de Rijnbrug. Deze verbindingen zijn cruciaal voor onze ambities op het gebied van economie & logistiek, maar moeten ook bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid in het gebied. Door samen te werken, brengen wij het belang van deze verbindingen/corridors multimodaal in kaart en zetten in op maatregelen in het belang van de doorstroming, de verkeersveiligheid en de leefbaarheid.
2. *Met een Mobiliteitsfonds toont de regio een daadkrachtige samenwerking*
Een gezamenlijk gedragen Mobiliteitsfonds voor regio Rivierenland laat zien dat de regio niet alleen in woord, maar ook in daad met elkaar samenwerkt. In het verlengde van het vaststellen van het Uitvoeringsplan mobiliteit tonen de gemeenten in Regio Rivierenland met een Mobiliteitsfonds aan wat de kracht van samenwerking op regionale schaal is. Het optreden als daadkrachtige regio zet Rivierenland niet alleen op de kaart bij haar eigen inwoners, maar ook bij andere partijen als het Rijk, de Provincie Gelderland en andere regio's.
3. *Het regionale Mobiliteitsfonds is een bouwsteen in de lobby naar provinciale en rijkssubsidies*
Door het verlengen van het Mobiliteitsfonds kan regio Rivierenland met een concrete en stevige ambitie in gesprek met hiervoor genoemde betrokkenen om een robuustere, schonere en slimmere bereikbaarheid van de regio te realiseren, nu en in de toekomst.
Op dit moment wordt er op meerdere dossiers intensief samengewerkt met het Rijk, provincie en of andere regio's en partners. De MIRT A2-verkenning Deil-Vught, de Rijnbrug, het landelijk toekomstbeeld openbaar vervoer 2040, de invulling van de vrachtwagenheffing, de toekomst van de veerponten, het aanleggen van snelfietsroutes en verkeersveiliger maken van schoolfietsroutes, opwaarderen van stationsomgevingen en innoveren van het vraag gestuurde openbaar vervoer. Het Mobiliteitsfonds geeft regio Rivierenland de mogelijkheid om door middel van samenwerking, invulling te geven aan deze en vele andere projecten en daarmee de belangen van Rivierenland te behartigen.

Enkele resultaten uit het Mobiliteitsfonds 2019-2022

In het Uitvoeringsplan Mobiliteit 2021-2022 is afgesproken om de gemeentelijke bijdrage in te zetten om gezamenlijk als één regio de doorstroming en veiligheid op de (inter)nationale verbindingen A2 en A15 verbeteren. Voor beide dossiers was 400.000 euro gereserveerd en voor de overige dossiers was nog 200.000 euro over om de vele andere acties uit te voeren. In totaal waren 25 acties voorzien, waarvan 24 uitvoering hebben gekregen en 10 extra acties daar boven op zijn uitgevoerd.

Het gaat daarbij onder andere om de volgende acties:

- Samen met de provincies en regio Foodvalley toewerken naar een toekomstbestendige oplossing voor de Rijnbrug niet alleen tbv de bereikbaarheid, maar ook voor onze economie en woonopgave.
- Om beter zicht te krijgen van de reisbewegingen in Rivierenland is met verschillende data de autostromen in beeld gebracht. Ook wordt het regionaal Verkeersmodel vernieuwd waarin de ontwikkelingen in het gebied worden meegenomen. Met deze inzichten krijgen de gemeenten inzicht in de verkeersstromen en hoe we daar lokaal of regionaal mee aan de slag kunnen. Zo wordt momenteel het Snelfietspad Zaltbommel – 's-Hertogenbosch gerealiseerd, een haalbaarheidsstudie voor een fietsverbinding Culemborg-Houten verkend en is een potentieanalyse uitgevoerd voor een fietsverbinding langs de A15. Regionaal zetten we ons daarbij in om de fiets te stimuleren, zodat korte autoritten te fiets gedaan kunnen worden.
- Door de vele rivieren en weinig oeververbindingen zijn onze veren een essentieel onderdeel van onze bereikbaarheid, maar ook leefbaarheid en cultuur. Samen met de VNG Gelderland wordt gewerkt aan het in beeld brengen van het behoud van de vele veren in Gelderland.
- Samen met de provincie is de treinverbinding Arnhem – Geldermalsen verkend en de busverbinding Druten – 's-Hertogenbosch, dit om kansen te verkennen voor een betere bereikbaarheid met het openbaar vervoer in de toekomst. En worden momenteel de voorbereidingen getroffen voor de nieuwe bus concessie die per 2025 zal beginnen.
- En is het afgelopen jaren intensief samengewerkt met bedrijven om het thuis- en hybridewerken te stimuleren. Door in gesprek te gaan met werkgevers en -nemers worden de mogelijkheden besproken om thuis te werken, na de spits te reizen of samen te reizen. Hierdoor hoeft niet iedereen meer aan te sluiten in de file, wat de reis aangenamer maakt en direct ook beter is voor het klimaat.
- Voor ogen was om de wegnvisie te herijken, dit is niet op deze manier uitgewerkt maar loopt nu samen op in het proces rondom het Strategisch Plan Verkeersveiligheid.